

retten, taber vel denne Misforholdelse i Omfang; men den vil derimod vinde i Styrke hos dem, som blive aldeles udelukkede fra Valgretten. Overhovedet kan Lovgivningsmagten ikke i ethvert givet Tilfælde, tage Hensyn til enhver mulig, selv til en vis Grad berettiget Misforholdelse hos enkelte Klasser af Samfundet. Hvis Lovgivningen vilde tage et saadant Hensyn, da vilde f. Ex. albrig Forordningen af 20de Juni 1788 om Statusbaandets Bøsning være kommen ud; det Samme gjælder om Værnepligtsloven af 12te Februar 1849. Vi erindre vistnok Alle, hvilken Storm der reiste sig, da Loven af 13de April 1851 om blandede Egteſkaber eller Loven af 8de Marts 1856 om Høkerhandel paa Landet var til Forhandling paa Rigsdagen, ligesom senere imod Næringsloven af 29de December 1857. Jeg troer ikke, at Rigsdagen har Grund til at ange, at den ikke dengang lod sig afskrække fra at vedtage, hvad den fandt gavnligt for Staten i det Hele, ved den Misforholdelse, enkelte Borgere lagde for Dagen. Hos hvem er det nu, man frygter Misforholdelse? Det er ikke hos dem, som ere absolut udelukkede; det er heller ikke hos de høiest Beskattede; der tidligere vare ene valgbare og tillige valgberettigede og som nu faae en forsvindende Deel i Valgretten. Det er altsaa enten hos Smaaborgerne eller hos Middelborgerne, man frygter Misforholdelsen. Men det er nu aldeles klart, at naar man vil udvide Valgretten, maa man foretage en Forandring i det Bestaaende; thi jeg forstaaer ikke, hvorledes man kunde udvide Valgretten og dog bevare enhver Borger den samme Andeel deri som tidligere; det er en Regneopgave jeg ikke formaaer at løse. Hvis der tidligere i en By har været 200 Vælgere, har hver af dem havt $\frac{1}{200}$ af Valgretten, bliver der nu 400 Vælgere, saa faaer hver kun $\frac{1}{400}$ i den. Hvorledes det skulde kunne indrettes paa en anden Maade, kan jeg ikke udregne. Altsaa, hvis man udvider Valgretten, maa man gjøre Forandringer i det Bestaaende. Enten vil man nu sige, at hidtil har kun den ene af de to Vælgerklasser, Smaaborgerne og Middelborgerne, havt Valget udelukkende i sin Haand og saa siger jeg, at en saadan udelukkende Ret vilde være ubillig;

saaledes bør det ikke være. Eller man vil sige, at Valgretten hidtil har været deelt mellem Smaaborgerne og Middelborgerne; og saa siger jeg, at dette vil netop blive Tilfældet, naar man vedtager Landsstingets Forslag. Smaaborgerne vilde da faae Majoritet i de fire Femtedele og Middelborgerne i den høiest beskattede Femtedeel. I ethvert Tilfælde vil der jo ved Landsstingets Forslag være vundet, at Valgbarheden gives frit og at Valgretten bliver udvidet meget betydeligt. Hvis man senere skulde finde, at der var Trang til endnu mere at udvide Valgretten eller til at bestemme Fordelingen anderledes, er det jo muligt, at man da kan gaae ind derpaa; men det maa da ikke skee for Kjøbstæderne alene — hvilket jeg vilde finde uforvarligt — men ved en almindelig Lov baade for Kjøbstæderne og for Landet. Jeg skal derfor meget opfordre Landsstinget til at stemme for vort Endringsforslag, og jeg skulde meget ønske, at det ligeledes tilsidst kunde gaae igjennem i det andet Thing i denne Samling. De vilde vist Alle have lagt Mærke til, at Udbyttet af Rigsdagens Forhandling i disse 4 Maanedes har været særdeles ringe; og skulde nu end ikke denne Lov gaae igjennem, vilde Udbyttet være saa meget mere nedslaaende.

Christensen: Jeg vil dog forinden Afstemningen tillade mig med to Ord at bemærke, at jeg ved det lange Foredrag, vi nys have hørt, ikke har følt mig overbevist, og at jeg derfor agter at stemme mod Udvalgets Endringsforslag.

Da Ingen videre ønskede at yttre sig, fattes

Forslag af Udvalget; 1. § 3, andet Stykke, Linie 3 og 10: „Halvdeel“ forandres til „Femtedeel“.

under Afstemning, der efter Begjæring af Frølund, B. Christensen, F. Jørgensen, N. Pedersen, D. Nielsen, P. Hansen, N. Hansen, Foged, Johannsen, Lüders foretoges ved Nabneopraab, og vedtoges — som det af nedenstaaende Riste vil sees — med 28 Stemmer mod 15.